1856. N° 130.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 29 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 October.

Wij meenen met een enkel woord de aandacht onzer kunstlievende stadgenooten te mogen vestigen op een viertal strijkquartet uitvoeringen, die de Heeren A. J. Wetrens en H. M. de Graaf zich voorstellen, gedurende de twee laatste maanden van het loopende en de beide eerste van het volgende jaar te geven, indien eene genoegzame deelneming hen in staat stelt, hun plan te verwezenlijken. Velen herinneren zich de voldoening waarmede zij voor eenige jaren diergelijke uitvoeringen, uitgegaan van de Maatschappij voor Toonkunst, en in het laatste jaar een paar trio-avonden door den Heer Wetrens, met een tweetal zijner kunstbroeders uit naburige steden gegeven, bijgewoond hebben. Wij durven hun en allen, die degelijke muziekstukken, met liefde en zorgvuldigheid voorgedragen, op prijs stellen, ook thans weder van de quartet-avonden der bovengenoemde Heeren, een rijk genot voorspellen. Eene aanhoudende voorbereiding gedurende de laatste maanden met hetzelfde personeel dat zich tot uitvoering verbonden heeft, levert goede waarborgen, zoowel van de keuze der stukken als voor de wijze waarop zij zullen worden voorgedragen. De prijs van toegang is voor ieder maar vooral voor de inteekenaars zoo billijk gesteld als kan, en de bepaling dat op twee van de vier avonden ook Dames zullen kunnen worden medegebragt, zal voorzeker algemeene goedkeuring wegdragen en tot eene deelneming nopen, die wij wenschen dat in het belang der kunst en tot aanmoediging van een verdienstelijk streven, algemeen zal zijn. Θ.

— De uitstekende aardrijkskundige Dr. Petermann, te Gotha, gaat steeds voort met de uitgave zijner belangrijke mededeelingen uit de aardrijkskundige inrigting van den uitgever Justus Perthes. In September verschenen daarvan de nommers VII en VIII in één stuk, dat geopend wordt met het berigt eener wetenschappelijke reis van Dr. C. Scherzer, naar America van 1852—1855, met een kaart, en meer andere wetenswaardige mededeelingen en aankondigingen van verschillende pas uitgekomene belangrijke werken op het gebied der aardrijkskunde, zoodat dit tijdschrift voor die wetenschap steeds groote waarde heeft. Onder de korte aardrijkskundige aanteekeningen vindt men verscheidene bijzonderheden die met de staatshuishoudkunde of met de natuurkundige wetenschappen in naauw verband staan.

— De gemeente Haarlemmermeer is op den 21sten dezer door een aantal Pruissische en Hannoversche Ingenieurs en Bouwkundigen, die de feesten ter inwijding van den Rijnspoorweg hadden bijgewoond, bezocht, onder begeleiding van den Referendaris Staring. Dit bezoek geschiedde op uitnoodiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken. Met de grootste belangstelling werd alles wat tot deze grootsche onderneming betrekking heeft, door de buitenlandsche bezoekers in oogenschouw genomen. Na afloop van dit bezoek werd hun in naam en van wege den Minister van Binnenlandsche Zaken een dejeuner aangeboden. Hoogst voldaan over de gulle ontvangst, keerden zij over Amsterdam naar Duitschland terug. (*A. C.*)

— Naar men verneemt, zal ook in de strafgevangenis te Woerden het stelsel van eenzame opsluiting ingevoerd, en te dien einde eene vergrooting aan dat gesticht worden gegeven. De meeste gevangenen zullen tijdens den aanbouw der cellulaire gevangenis aldaar naar 's Hertogenbosch worden overgebragt.

— Uit Vlaardingen wordt gemeld, dat het schip *Op hoop van zegen*, stuurman Bijl, aldaar van de derde reis met 25 lasten haring was binnengekomen. Genoemd schip heeft met inbegrip van de kabeljaauw-visscherij in het voorjaar, voor ongeveer *f* 23,000 aan zoutevisch en haring in dit jaar aangebragt.

— Naar wij vernemen hebben oestervisschers nabij het Nieuwe Schild op Texel, op 8 voet water, een zeldzaam grooten visch gevangen, waarvan de lengte meer dan 70 voet moet bedragen, de staart alleen zou 12 voet breed zijn. De visch is levend gevangen en door de visschers met moeite afgemaakt en op den wal gesleept, alwaar men er het spek, hetwelk 6 duim dik moet zijn, is gaan afsnijden. De naam van dit zeegedrogt was nog niet bekend; welligt is het een cachelot of ander groote traanvisch, zoo als men er in het begin van dit jaar in groote menigte nabij de kust heeft zien zwemmen en waarvan er op sommige plaatsen in ons land gevangen zijn. (*Hbl.*)

— Nabij Tiel heeft zich een zeehond of rob in de rivier de Waal vertoond.

— Uit Groningen wordt gemeld dat de cholera zich ook heeft vertoond in de gemeente Oldehove, en dat aldaar een persoon, die vroeger onder Warfhuizen had gearbeid, aan die ziekte is overleden.

— Eene commissie, bestaande uit twee Fransche Ingenieurs en een Ingenieur van den waterstaat, heeft zich bezig gehouden met het opmeten, waterpassen en opnemen van het terrein voor eenen spoorweg van Westervoort over Enschedé naar de Hanoversche en Pruissische grenzen in de rigting van Rheine. Het voor de vergunning vereischte waarborg-kapitaal, ter som van *f* 100,000, is gestort, zoodat er vooruitzigt bestaat op eene spoedige uitvoering van het plan.

— De Luxemburgsche Kamer heeft na twee dagen te hebben beraadslaagd, het ontwerp van antwoord op de troonrede met 31 tegen 15 stemmen aangenomen. De zinsneden die betrekking hebben op de grondwetsherziening, zijn zonder verandering aangenomen, hoewel de Regering moeite heeft gedaan, daaruit datgene te verwijderen, wat op eene onvoorwaardelijke verwerping der herziening zinspeelt.

— Vervolg der verslagen van de commissien van rapporteurs uit de Tweede Kamer over onderscheidene Hoofdstukken der Staatsbegrooting van 1857.

Hoofdstuk VI. (*Herv. Eeredienst*). Men is op nieuw aangevangen met de gedachtenwisseling over de noodzakelijkheid van het behoud der Ministeriën, en heeft zich daarbij weder van de zoo vaak herhaalde gronden voor en tegen bediend. Vele leden bleven het bestaan dier departementen nutteloos, ja zelfs schadelijk vinden. Hiertegen hebben andere de bekende gronden aangevoerd, en voegden er bij, dat wat van dit punt ook zijn mogt, de volkomene losmaking althans van het Herv. kerkgenootschap voor alsnog geene plaats heeft gehad; dat het thans nog verkeert in eenen toestand van voorbereiding, en dat dit Ministerie, zoolang de organisatie dier kerk niet op nieuwe grondslagen zal zijn gebouwd, eene bepaalde behoefte is.

Verder besloot men tot het vragen van eene lijst, behelzende een uitgewerkte opgaaf der nieuw toe te kennen of te verhoogen bezoldigingen, met bijvermelding van haar bedrag en van de personen aan wie zij zijn toegedacht, en met aanwijzing van hetgeen door de gemeenten in het belang van die standplaatsen is of zal worden gedaan; alsmede van de toe te stane subsidiën voor kerkgebouwen, met bijvoeging van hetgeen daarvoor van elders wordt verstrekt.

Bij het VIIde Hoofdstuk (*R. K. Eeredienst*) is ook weder voor en tegen de noodzakelijkheid van zulk een Ministerie gesproken. Verder werd door eenigen ook over de verhooging der kosten geklaagd, waartegen anderen meenden dat de gestadig toenemende bevolking noodwendig behoefte aan meerdere kerkleeraars en nieuwe of vergroote kerkgebouwen deed ontstaan. Hier en daar was in het belang der bevolking, de splitsing van bestaande kerkelijke gemeenten dringend noodzakelijk. Zulke klimmende behoeften zouden zich voorzeker, om ligt te begroeden redenen, niet het minst bij het R. K. kerkgenootschap openbaren. Er waren voorbeelden op te noemen van het bestaan van dringende noodzakelijkheid, dat de Staat ten behoeve van bepaalde kerkelijke gemeenten tusschen beide kwam, b. v. van die in den Haarlemmermeer polder, waar noodwendig een nieuw kerkgebouw moet worden gesticht, of die te Veenendaal, waar men het mogelijke heeft gedaan om in de dringende behoefte aan zulk een kerkgebouw door vrijwillige bijdragen te voorzien.

Het onderzoek van Hoofdstuk IX *B* (*Financiën*), heeft sommige leden aanleiding gegeven, om aan te dringen op het tot stand komen van verschillende wetten tot dit departement behoorende. Ook miste men, onder de toegezegde verbeteringen der belastingwetten, o. a., vooral de niet langer uitstel gedoogende herziening der grondbelasting en der personele belasting. De voorstellen tot verhooging van de tractementen der commisen van *f* 300 op *f* 360, vonden geenszins onverdeelden bijval en onderscheidene leden beklaagden zich, dat er over het geheel bij dit departement niet genoeg bezuiniging in acht genomen was. Bij het onderzoek der afdeeling posterijen, heeft men, bij het voortdurend vermissen van brieven met geldswaarde, op een streng toezigt omtrent de eerlijkheid en geschiktheid der ambtenaren aangedrongen; ook meenden velen er de ernstige aandacht der Regering op te moeten vestigen, dat de bestelling der brieven enz. zoo veel te wenschen overlaat.

Bij Hoofdst. XI (*Koloniën*) heeft men doen opmerken de noodzakelijkheid eener spoedige indiening van de bij art. 60 bedoelde wet, zonder welke de Regering, naar goedvinden, over millioenen schats kan blijven beschikken. — Het Indisch pensioen-stelsel is als beginselloos en aanleiding gevende tot partijdigheid voorgedragen, doch ook tegen deze bedenkingen verdedigd.

Tot den Minister zijn een aantal vragen gerigt, betreffende het bedrijf in Indië, o. a. wegens den verkoop van producten op Java, met het oog op de behoefte van Australië. Te dien aanzien is reeds opgemerkt, dat de uitkomst heeft bewezen, dat daar te lande reeds veel meer producten aan de markt zijn gebragt, dan Java en Australië gezamentlijk behoeven.

Wat Japan betreft, verlangde men te worden bekend gemaakt met de laatste overeenkomst, tusschen dat Rijk en onzen Staat gesloten, ten einde ook daaruit te kunnen zien, welke vorderingen er vooralsnog gemaakt zijn

op den weg, om die Mogendheid van haar stelsel van uitsluiting af te brengen en tot eene mildere politiek over te halen, en welke voordeelen de laatste opofferingen ten gevolge hebben gehad.

Ten aanzien van de W.-Indiën hebben vele leden gewenscht, inlichting te bekomen, nopens de beteekenis van de toegezegde hervorming van den toestand der slaven, met betuiging van de ernstige hoop, dat daarmede vrijverklaring wordt bedoeld, en men nog in deze zitting een ontwerp der Kamer zal voordragen. Tevens verlangt men te worden onderrigt van de genomene maatregelen om het lot der slaven te verbeteren en van de uitwerking daarvan.

'sGRAVENHAGE, 28 October.

Naar men verneemt, is door Z. M. den Koning tot Commandeur der Orde van de Eikenkroon benoemd de Heer N. C. Mulder, Refendaris bij het Departement van Koloniën.

— Z. M. heeft vergunning verleend aan Jhr. Mr. F. L. W. de Kock, Directeur van 's Konings Kabinet, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van Commandeur der Leopolds-Orde, hem door den Keizer van Oostenrijk geschonken, en aan den Heer H. Beekhuis.Damsté, Consul van België te Groningen, tot het aannemen van de Leopolds-Orde, hem door den Koning der Belgen geschonken.

— Door Z. M. is benoemd tot Directeur der eerste artillerie-directie en van 's Rijks gieterij van geschut, den Kolonel C. T. van Meurs, van den Staf der artillerie, en tot Kolonel en Directeur der artillerie en constructie-magazijnen, den Luit.-Kolonel C. H. G. Steuerwald, van het 1ste reg. vesting-artillerie. Voorts hebben bij het wapen der artillerie onderscheidene benoemingen plaats gehad.

— Z. M. de Koning wordt morgen alhier terug verwacht.

— De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ter hervatting der werkzaamheden opgeroepen tegen 10 November e. k.

— Ingevolge art. 64 der prov. wet, zullen de vergaderingen der Prov. Staten op Dingsdag den 4den Nov., in de hoofdplaatsen der verschillende provinciën worden geopend.

— Bij eenige vrienden en vereerders van Tollens bestaat de vurige wensch een gedenkteeken op zijn graf opgerigt te zien. Zij noodigen allen, die genegen zijn daartoe mede te werken uit, tot eene zamenkomst op aanst. Donderdag, des avonds ten 8 ure, in het locaal Diligentia.

— Naar men verneemt heeft gisteren in het Zuidhollandsch koffijhuis alhier eene bijeenkomst plaats gehad van hôtelhouders, zoo van hier als van elders, ten doel hebbende zich tot de Regering te wenden, met het verzoek om opheffing der personele belasting.

AMSTERDAM, 27 October.

Heden heeft de Heer A. D. Loman, zijne betrekking van Hoogleeraar aan het Evang. Luth. Seminarium aanvaard, met het houden eener redevoering: *de germani Theologi humanitate.*

— Zaturdag ll. heeft de Natuurkundige Afdeeling van de Kon. Academie van Wetenschappen eene gewone vergadering gehouden, waartoe waren opgekomen de HH. v. d. Hoeven, Vrolik, v. Geuns, Matthes, v. Rees, Mulder, Storm Buysing, Harting, Miquel, v. Kerkwijk, Stamkart, v. Breda, Voorhelm Schneevoogt, v. Hasselt, Vrolik, Lobatto, Schröder v. d. Kolk, Halbertsma, Delprat, Blume, v. d. Boon Mesch, Donders en de Vriese. De HH. Glavimans, Conrad, v. d. Kun, Bierens de Haan en Oudemans hadden zich verontschuldigd wegens het niet bijwonen dezer vergadering.

De Minister van Buitenl. Zaken had de academie een brief toegezonden, met eene verhandeling uit de werken der Fransche academie. Ook was van den Minister van Binnenl. Zaken een brief ontvangen, waarbij eene verhandeling van den Heer Wttewaall, die de academie aanbiedt een werk zamen te stellen over de insecten, die den landbouw benadeelen. Met algemeene stemmen werd besloten het voorstel te stellen in handen eener commissie, bestaande uit de HH. v. d. Hoeven, Harting en Miquel.

Over de ingekomen verhandeling van den Heer J. D. Rumph, over de vaderlandsche houtcultuur, wordt door den Heer v. d. Boon Mesch rapport uitgebragt, waarvan de conclusie is, om den Minister voor te stellen het handschrift als onbruikbaar voor de academie aan den schrijver terug te zenden. Daartoe werd besloten.

De Heer van der Boon Mesch las het ontwerp-adres aan den Minister van Binnenl. Zaken over de vervalsching van eetwaren, dat wordt aangenomen. Ook bragt de Heer Mulder verslag uit over den wortel tegen *lepses* en *elephantiasis.*

De Voorzitter verzocht de daartoe benoemde commissie verslag uit te brengen over de voortzetting van de uitgave der *Flora Javae* van Prof. Blume. Daar de Heer F. Dozy daartoe behoorde, doch middelerwijl was overleden, werd door den Voorzitter eene warme hulde aan dit verdienstelijk lid gebragt. De conclusie van het rapport van den Heer van Hall, uitgebragt door den Heer de Vriese, strekt, om eene commissie te benoemen, ten einde met den schrijver in overleg te treden over de beste wijze van voortzetting van dat werk. De Heer de Vriese meende in zijn eigen rapport, dat het niet doelmatig zou zijn het werk voort te zetten en het bijna onmogelijk zou zijn het reeds verschenen en het nog te verschijnen gedeelte tot een geheel te maken." Spr. stelt den Heer Blume voor zich tot de Hooge Regering te wenden, om ondersteuning voor eene geheel nieuwe uitgave.

De Heer W. Vrolik meent, in het voorgelezene, twee individuële meeningen te zien, waaromtrent het noodig zal zijn, dat men zich met elkander versta om een goed geheel te leveren. Na langdurige beraadslaging wordt op voorstel van den Heer Donders in omvraag gebragt, of de academie zich genoeg ingelicht acht of een nader rapport verlangt. Met 9 tegen 12 stemmen wordt het laatste gedeelte van het voorstel toestemmend beantwoord. Tevens wordt besloten in de volgende vergadering voort te gaan, zullende de Heer de Vriese middelerwijl de meening van den Heer van Hall nader trachten te kennen. De Heer de Vriese weigert echter het lidmaatschap der commissie op zich te blijven nemen.

De Heer Halbertsma deed verslag over eene vroeger door den Heer W. Vrolik gehouden zoölogische verhandeling, waaromtrent besloten wordt die in de werken der academie op te nemen.

De Heer G. Vrolik deelt, ter vervulling zijner spreekbeurt, eenige opmerkingen mede over de *viscum album.*

De Heer van der Boon Mesch sprak over de bepaling van het alcohol-gehalte in vloeistoffen, die, behalve alcohol en water, andere stoffen bevatten en de waarde der verschillende ebullioscopen; voorts over de verschillende methoden, om van de hier bedoelde vloeistoffen het alcohol-gehalte te bepalen. Ten einde dit onderzoek in korteren tijd te kunnen doen, zijn de ebullioscopen uitgedacht, om in weinige minuten het alcohol-gehalte te bepalen uit het kookpunt der vloeistof. De spr. stond stil bij de werktuigen van Jabarné, Brossard-Vidal, Conaty, Ure, Lerebours en Secretan en Pohl, en deelde de proeven mede door hem met deze werktuigen genomen; en vervolgens de onderscheidene redenen waarom deze, ofschoon met scherpzinnigheid gedachte, toestellen aan de eischen der wetenschap niet voldoen, en slechts benaderende uitkomsten geven; en waarom zij in Nederland voor de bepaling van den accijns van gemengde geestrijke dranken geene aanprijzing verdienen. De spreker deelde ten slotte zijn gevoelen mede over twee werktuigen hem ter beproeving aangeboden door de gebroeders Sala, instrumentmakers te Leyden, van welke werktuigen de schalen die graden van sterkte aanwijzen, volgens welke hier te lande de accijns bepaald wordt. De uitkomsten der genomen proeven waren voor het gebruik, waarvoor die werktuigen bestemd zijn, vrij voldoende.

De Heer W. Vrolik deed ook nog eene korte mededeeling omtrent tanden en beenstukken te Maarsbergen opgegraven.

Hierna werd de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 October.

Z. K. H. Prins Alfred zal binnen kort naar het vaste land vertrekken, zullende hij zich eenen geruimen tijd te Genève ophouden tot het beoefenen van verscheiden levende talen.

— De eerste lading thee van dit jaar is van China alhier aangebragt met den Amerikaanschen clipper *Maury.* Dit schip was den 10den Junij van Too-Chow-Too gezeild en kwam den 15den dezer hier aan. Denzelfden dag begon de lossing, en de geheele lading, bestaande in 600 ton thee, werd in 6½ uur gelost. Een gedeelte der lading werd gewogen en door de landsambtenaren getarreerd, door de makelaars onderzocht, voor de landsregten ingeklaard en per spoorweg naar Liverpool verzonden, binnen 8½ uur nadat de lading van het schip aangebragt was.

— De onlangs overleden Heer Hamilton Fitgerald heeft bij zijnen uitersten wil 10,000 £ aan het Kon. Instituut vermaakt, om daarvoor reddingbooten te doen bouwen.

— In den afgeloopen zomer is te Down, in Ierland, door den Bisschop der Anglicaansche kerk van Tuam eene nieuw gestichte Protestantsche kerk ingewijd, aan welke plegtigheid 400 toehoorders deel namen. In 1847 telde die gemeente slechts 13 leden.

— Te Dublin heeft het aangekondigde feest, ter eere van de uit de Krim teruggekeerde troepen plaats gehad. 3200 man, allen met de Krim-medaille voorzien zijn aldaar onthaald. De geregten bestonden uit 175 stukken rundvleesch, 175 schapenbouten, 175 hammen, 200 ganzen, 200 kalkoenen, 450 pastijen, 260 plum-puddings, 3500 ℔ brood, 7000 ℔ aardappelen, 3500 fleschen wijn en even zoovele kwart-fleschen porter-bier. Ook waren er nog 3 andere tafels aangerigt voor verscheidene aanzienlijke militaire, staats- en stedelijke overheids-personen, enz. Bovendien waren in de feestzaal omstreeks 1200 toeschouwers gezeten.

Te Edimburg zal mede een zoodanig feestmaal plaats hebben.

— Uit New-York wordt gemeld, dat een makelaar aldaar voor meer dan een millioen gulden aan valsche wissels heeft vervaardigd, ten nadeele van onderscheiden handelshuizen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 October.

De Erfgroothertog van Toscane is alhier aangekomen en door den Keizer ontvangen.

— Uit den vroeger medegedeelden brief van den Keizer aan den Minister van Oorlog, Maarschalk Vaillant, maakt men op dat ook aan hem den titel van Hertog zal worden verleend.

— De bijeenkomst van de leden van het Parijsche Congres, wordt meer en meer betwijfeld. Engeland is daartoe in het geheel niet genegd en Oostenrijk wil mede daaraan geen deel nemen, indien niet alle Mogendheden haar verlangen daartoe kenbaar maken.

— De *Moniteur* heeft berigt dat de Heer Brenier op den 21sten dezer aan de Napelsche Regering zijne instructiën heeft bekend gemaakt, die hem voorschreven alle betrekkingen af te breken, en Napels met het personeel van het Gezantschap te verlaten.

Genoemd blad deelt ook nog de navolgende stukken mede: Een brief van Graaf Walewski, van 20 Mei, het antwoord van den Heer Carafa, Minister van Buitenl. Zaken van de Beide Sicilien, van 26 Augustus, en eindelijk een tweeden brief van Graaf Walewski, van 10 October, waarin de Minister zijn leed betuigt, dat de bedoelingen van den Keizer zijn miskend en dat de antwoorden van het Napelsche Kabinet opgesteld zijn in eenen vorm en geest die hij liefst niet zal noemen; door dit alles is de Fransche Regering gedrongen geworden haren Gezant in staat te stellen, Napels te verlaten.

— Prins Napoleon is naar Stuttgardt vertrokken, om zijn oom, den Koning van Wurtemberg, te bezoeken.

— Op het kasteel te Fontainebleau is brand uitgebarsten; een vleugel van het gebouw, waarin zich de schouwburgzaal bevond, is vernield.

— Het eskader te Toulon blijft aldaar nog onbewegelijk liggen.

— Volgens de *Mon. de la Flotte* zijn de berigten, dat de Russen te Nikolajeff eene nieuwe vloot voor de Zwarte zee bouwen, de vestingwerken van Sebastopol en de batterijen herstellen, van allen grond ontbloot.

— Te Marseille zijn wederom 150,000 mudden graan aangebragt. De prijzen rijzen.

— Een reiziger, die dezer dagen uit Brazilië te Havre aankwam, verloor, toen hij zich met eene sloep aan land liet brengen, eene beurs met ruwe diamanten, ter waarde van 40,000 fr., en welke, na geslepen te zijn, eene waarde van 200,000 fr. zouden hebben. Sedert dien dag wendt nu een duiker pogingen aan om de beurs terug te vinden. Men heeft hem 1000 fr. beloofd wanneer hij daarin slaagt, en 100 fr. wanneer zijne pogingen mislukken.

— Het dagblad *le Salut Public* van Lyon zegt, dat aldaar een nieuw onbekend bedrijf is begonnen, namelijk dat der weeners, die voor 5 fr. zich belasten met het leveren van overvloedige tranen achter de lijkstatien. Hun gewaad bestaat in een zeer lange zwarte jas en ronde hoed. Zij dragen zeer lange haren en volgen de kist met een waskaars in de hand.

SPANJE.

MADRID, 23 October.

De Koningin wilde het bij de schorsing van den verkoop der geestelijke goederen niet laten berusten. Zij vorderde van Narvaez, dat het vroeger verkochte, behoudens schadeloosstelling aan de koopers, aan de vorige eigenaars zou worden teruggegeven. De Maarschalk heeft tot eenen zoodanigen maatregel, als inbreuk makende op het regt van eigendom en in strijd met het algemeene familie-regt, niet willen overgaan. Hij heeft bepaaldelijk verklaard, zijne onderteekening niet te kunnen plaatsen onder een daartoe strekkend besluit. De vroegere koopers worden dus in het bezit gehandhaafd.

— De Koningin heeft het ontslag door den Generaal San Miguel, als Bevelhebber van de hellebaardiers, ingediend, geweigerd.

— De Regering heeft aan alle Spanjaarden, die om redenen van politieken aard vroeger of later uitgeweken zijn en zich nog buiten 's lands ophouden, ook zelfs aan de Carlisten, vrijheid gegeven om in Spanje terug te keeren, onder beding alleen, voor zoo ver de Carlisten betreft, dat zij verklaren de constitutionele Regering van Koningin Isabella te erkennen.

— De vlottende schuld is op een bedrag van 640 millioen realen bepaald.

— De Maarschalk Serrano blijft zijne betrekking van Gezant te Parijs behouden, op verlangen van den Keizer, die ongaarne daarin onophoudelijke verandering ziet.

— Er zijn alhier vele schotschriften tegen den Koning en de Koningin in omloop. De schrijvers worden ijverig opgespoord.

ITALIE.

De Congregatie van den Index heeft weder een groot aantal boeken op de lijst der verbodene geschriften geplaatst; o. a. eene verhandeling, gegrond op geschiedkundige getuigenissen en bewijsstukken uit het Vatikaan getrokken, over Heidendom en Voltairiaansche gevoelens door de Pausen en Bisschoppen eene eeuw voor de Hervorming beleden, en op de kansels door geheel Italie gepredikt. Door den Abt Jacques Leone. Turyn 1856.

— De gedenkzuil voor de Onbevlekte Ontvangenis is bijna voltooid. Het beeld van de H. Maagd is van brons en door Obici gegoten. De slang die zij onder de voeten heeft en waarvan zij den kop vermorzelt, is bekostigd uit de sommen voor Mazzini bestemd en door de Regering in beslag genomen. Op de vier hoeken van het voetstuk zullen de beelden staan van de Profeten die de komst van Maria zouden hebben aangekondigd: Ezechiel, David, Jesaia en Mozes.

— Onder de Zwitsersche troepen in Pauselijke dienst is eenige wederspannigheid waargenomen, die echter spoedig moet zijn bedwongen.

— Uit Civita-Vecchia wordt gemeld dat 5 galeislaven, behoorende tot de bende van den beruchten roover Passatore, die voor hun leven in het bagno Darsena waren opgesloten, uitgebroken en ontvlugt zijn. Zij hadden een gat gemaakt in den muur, die 10 voet dik is, en waren alzoo in het kleedings-magazijn der Fransche bezetting gekomen. Hier hebben zij zich als soldaten verkleed, en met spaden op den schouder, zijn zij als Fransche genie-soldaten ontkomen.

— Te Lacanée, hoofdstad van het eiland Candia, heeft de aardbeving mede groote schade aangerigt. Een gedeelte van de stad is verwoest.

SAKSEN.

Te Dresden is een buitengewoon Gezant van den Groothertog van Toscane aangekomen, om de hand te vragen van Prinses Anna van Saksen voor den Erfgroothertog.

— Te Offenbach (Hessen) was een graveur, Schumacher genaamd, voor het geregt gedaagd, om eene gevangenisstraf van 4 weken te ondergaan, tot welke hij, wegens beleediging, was veroordeeld. Op zijne vraag, dat hem de straf mogt worden kwijtgescholden, of dat de uitvoering mogt worden uitgesteld, gaf de regter een weigerend antwoord, op grond dat het hem niet geoorloofd was, den loop van het regt te belemmeren. Daarop heeft de veroordeelde een pistool voor den dag gehaald, en den landregter, een bejaard en geacht persoon, door het hoofd geschoten; met een tweede schot en verscheidene dolksteken den griffier getroffen, en daarna den geregtsdienaar met eenige dolksteken doodelijk gewond. Hij heeft de vlugt genomen, maar kort daarop zich zelven in een nabij gelegen bosch omgebragt.

— Uit Kopenhagen wordt gemeld, dat men bij een tusschen Deensche en Holsteinsche troepen gehouden spiegelgevecht, van beide kanten sommige laadstokken in den loop had gelaten of het wapen met steenen had geladen, ten gevolge waarvan verscheidene soldaten den dood hebben gevonden. De zaak wordt onderzocht.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 October.

De Evangelische gemeente te Presburg heeft, met het oog op het concordaat, een adres tot den Keizer gerigt, strekkende om hare regten met betrekking tot godsdienstoefening en onderwijs te zien gehandhaafd. Ook andere gezindheden zullen dit voorbeeld volgen.

— De Nederl. Ingenieur Conrad, Voorzitter der internationale commissie voor de doorgraving der landengte van Suez is alhier aangekomen. Hij zal zich te Triest naar Alexandrie inschepen. De HH. Conrad en de Lesseps zullen gezamentlijk hun uitgewerkt plan den Onder-Koning van Egypte overhandigen, die de noodige stappen zal doen om de goedkeuring der Porte te verwerven.

— De voorbereidende maatregelen voor de wereldtentoonstelling, welke hier in 1859 zal gehouden worden, zijn aangevangen. Aan den architect Förster is opgedragen, een plan voor het daartoe op te rigten gebouw te ontwerpen.

— Te Neurenberg is in een der pakhuizen van het Mein-Donaukanaal brand ontstaan, ten gevolge waarvan vele vrachtgoederen, bestaande uit koffij, peper, rijst, enz., ter waarde van circa *ƒ* 40,000, eene prooi der vlammen zijn geworden.

ZWEDEN.

Den 23sten October is de gewone zitting van den Zweedschen Rijksdag te Stockholm geopend. De Koning heeft bij die gelegenheid verklaard, dat de toestand des lands, vooral met betrekking tot de finantiën, allergunstigst was, en dat de gemeenschap door middel van spoorwegen nog meer uitbreiding zou erlangen. Onder de bijzondere punten, in de troonrede vermeld, behoort dat er eene bepaling gemaakt is waarbij de doodstraf afgeschaft wordt, en eene andere welke de vrouw op haar 25ste jaar meerderjarig verklaart.

Tot bijwoning van deze plegtigheid was de Kon. Prins, Onderkoning van Noorwegen, overgekomen. Daar al de personen, wier adelijke titels hier te lande zijn erkend, regt hebben om in den Rijkraad zitting te nemen, zou dit getal meer dan 1500 bedragen. Maar daar er geene geldelijke voordeelen aan verbonden zijn, blijven de meesten weg.

— Prins Oscar van Zweden is verloofd met Prinses Sophia van Nassau. Het huwelijk zal in het volgende jaar worden voltrokken.

— Uit Christiania wordt gemeld, dat er aan boord van de Noorweegsche korvet *Nornen*, op de reede van Vealoes, op het eiland Osteroen, een groot ongeluk heeft plaats gehad. Tijdens de bemanning aan het schijfschieten was, is een der stukken gesprongen, waardoor de bevelhebber en de onderbevelhebber van dat vaartuig, benevens een matroos gedood en 4 anderen zwaar zijn gekwetst.

RUSLAND.

De betrekkingen tusschen Rusland en Sardinie zijn weder geheel op den ouden voet hersteld.

— De kooplieden te Moskou hebben 300,000 roebels geschonken voor de oprigting van een militair hospitaal.

— Men verzekert dat een verbod van uitvoer van graan uit de zee van Azof, door den Keizer niet is geteekend, om daardoor aan Graaf de Morny genoegen te geven.

TURKYE.

Het Ministerie heeft zijn ontslag aangeboden, hetgeen aan de kuiperijen van Lord Redcliffe wordt toegeschreven.

— Door de Regering zijn onderscheidene besluiten uitgevaardigd voor den aanbouw van nieuwe Grieksche kerken, in onderscheidene steden van het Rijk, als: te Salonica, Metelia, Silistria, enz.

— Op 28 October aanst. is de termijn voor de ontruiming van het Turksche grondgebied verschenen. Alsdan zullen de zeestraten voor oorlogsvaartuigen worden gesloten.

— Twee Engelsche ondernemers hebben aangeboden eene electrische telegraaf tusschen Konstantinopel en Indië aan te leggen.

— De cholera is te Salonica uitgebarsten.

— De aardbeving die zich op Malta en Candia heeft doen gevoelen, heeft ook in Egypte groote schade veroorzaakt, in Cairo zijn 200 huizen daardoor ingestort en de inwoners zijn grootendeels buiten de stad gelegerd. Op het eiland Rhodes is de verwoesting mede groot. Aldaar heeft de bekende toren een scheur bekomen.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 30sten October 1856, 's namiddags ten 1 ure.

Onderwerp:

Gemeentebegrooting voor 1857.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN,

Gezien het besluit van den Staatsraad Commissaris des Konings, van den 26sten September jl. lit. A. No. 8893 (3de afd.) Prov.-blad No. 113, herinneren bij deze den Ingezetenen dezer Gemeente de bepalingen der artt. 27 en 42 der Wet van den 29sten Maart 1833 (Staatsblad No. 4) en de op hen rustende verpligting tot het inleveren van suppletoire aangiften, wanneer zij, door uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of aanschaffing van belastingvoorwerpen, na 15 Mei dezes jaars, in de termen vallen van art. 27 der bovengemelde wet, terwijl zij tevens worden gewezen op de strafbepalingen der artt. 35 en 39, waaraan zij zich bij nalatigheid in het doen der aangiften zouden blootstellen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 21 October 1856. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.

v. RETTKAMMER, Secretaris.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 28sten October de Heer J. van Kaathoven, van Leyden, in de Geneeskunde, na openbare verdediging van zijn Akademisch Proefschrift, handelende over een *Osteo-cysto-sarcoma humeri en over vier gevallen van Aneurysma.*

KERKNIEUWS.

BRIELLE, 25 October. Uit het vroeger vermelde 12-tal Predikanten, is door den Kerkeraad der Herv. gemeente alhier het volgende 6-tal gevormd: DD. Deeleman, te Beest; Koch, te Heinenoord; Terwogt, te Nieuwenhoorn; van den Honert, Th. Dr. te Moerdijk; Montijn, te Goudriaan, en te Winkel, te Bennebroek.

Voor den rampspoedigen landman te *Deurne* is nog met dankzeging bij den Ondergeteekende ontvangen van B. een coupon *f* 1,98, van N. N. *f* 1.— en van N. N. *f* 1.—.

J. TICHLER.

ADVERTENTIEN.

Rijswijk, 21 October 1856. Heden overleed, na langdurig lijden, in den ouderdom van 76 jaren, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Hoog-Edele Gestrenge Heer HENDRIK TOLLENS Caroluszoon, *Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw.*

Mede uit Naam mijner Broeders en Zusters,
Mr. H. F. J. TOLLENS.

Heden overleed mijn hartelijk geliefde oudste Zoon DIRK JOHANNES de SWAAN, tot diepe droefheid van mij en zijne overige Betrekkingen.

LEYDEN, 24 October 1856. H. A. VELTMAN, Wed. J. H. DE SWAAN.

Deze is dienende tot Algemeene Kennisgeving aan Familie en Bekenden.

Heden overleed tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder SOPHIA BEEK, Wed. den Heer CHRISTIAAN WIEK, in den ouderdom van 79 jaren.

Wed. A. A. BOOY, WIEK,
Wed. J. F. REMY, WIEK,
LEYDEN, 27 October 1856. N. BRUMMELKAMP,
J. C. BRUMMELKAMP, WIEK.

Voor de vele bewijzen van deelneming, bij gelegenheid van onze 25-jarige Echtvereeniging, betuigen wij, ook namens onze Kinderen, onzen opregten dank.

J. LOEBER, *Boekbinder*,
LEYDEN, 25 October 1856. G. LOEBER, geb. WALLE.

☞ Men vraagt een Jongen, die Vouwen en Naaijen kan.

De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw JOHANNA MEERBURG, in leven weduwe van den Wel-Eerw. Heer JOHANNES PIETER JONGENEEL, gewoond hebbende en overleden te *Leyden*, worden bij deze **opgeroepen**, om op Zaturdag 15 November 1856, des voormiddags ten 11 ure, te verschijnen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, aan den Ouden Singel te *Leyden*, ten einde de in dien boedel af te leggen **Rekening en Verantwoording** op te nemen en tevens, indien er geen verzet plaats heeft, over te gaan tot uitbetaling der Schuldvorderingen, voor zoo ver het gering bedrag dit mogt toelaten.

VRIENDEN ISRAELS.

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op Vrijdag den 31sten October 1856, des avonds ten zeven ure.

Spreker: Ds. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE, alhier.

MODES.

Ik heb de eer aan de Dames te berigten, dat ik terug gekomen ben van *Parijs* met een schoon assortiment **Dameshoeden, Mutsen, Coiffures en Bloemen.** Mij beleefdelijk aanbevelende.

H. BARNING,
Donkersteeg, *Leyden*.

Bij den Ondergeteekende, is alle dagen te bekomen, versch van 't Vat, in per Flesch, **Kitzinger Winterlager Bier**, alsmede beste **Emmenthaler Zwitsersche Kaas**, heden ontvangen.

LEYDEN, 28 October 1856. C. F. MULLER.

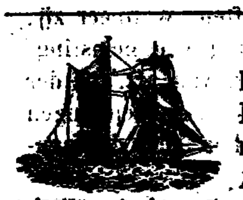

Naar *Batavia en Samarang*

ligt te *Amsterdam* in lading om in den loop der maand November te vertrekken: Het bijzonder op de Zeilage nieuw gebouwd en gekoperd **Clipper Fregatschip** ***HET METALEN KRUIS***, Kapitein J. F. ZUURDEEG, hebbende dit Schip bijzonder ruime inrigtingen voor den overvoer van Passagiers.

Te bevragen bij de Heeren Reeders A. POORT & Co. en de Cargadoors VAN DER WOUDEN & LUDER, te *Amsterdam*.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij Opbod en Afslag, op Zaturdag 15 November 1856, des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een HUIS EN ERF, waarin sedert vele jaren *de Vereenigde Affaires* is uitgeoefend, te *Leyden*, aan de westzijde van de Heerengracht, geteekend Wijk VII. No. 131, Kadaster Sectie L. No. 1173, groot 87 ellen.

No. 2. Een HUIS EN ERF met stukje TUINGROND te *Leyden*, aan de oostzijde van de Uiterlitgracht, tusschen den Ouden Rijn en de Groenesteeg, geteekend Wijk VII. No. 324, Kadaster Sectie L. No. 961, groot 67 ellen.

Beide Perceelen te bezigtigen daags vóór en op den dag der Veiling en Toewijzing.

Zijnde inmiddels nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*.

VAN DRUTEN & BLEEKER te *Sneek*, geven uit:

DE SCHEIKUNDE IN HET DAGELIJKSCH LEVEN,

Naar het Engelsch van J. F. W. JOHNSTON,

BEWERKT DOOR

Dr. J. W. GUNNING,

Lector aan de Hoogeschool te Utrecht.

3 Deelen met Houtsnêefiguren, 672 pag. . . . . . . *f* 3.—

Een echt populair en tevens wetenschappelijk Boek, waarvan veel zoowel door huismoeders als den man van wetenschap, met genoegen zal gelezen worden en waaruit een schat van nut en voordeel zal getrokken worden. De Uitgevers bevelen het met het volste vertrouwen aan ieder een aan.

F. E. J. CRUGER,

GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE,

DOOR DE EENVOUDIGSTE PROEVEN TOEGELICHT.

Naar den derden druk uit het Hoogduitsch door **W. H. LOGEMAN**, Met 400 in den tekst gedrukte Houtsneefiguren. 1e Deel 250 pag. *f* 1.20.

De Uitgevers onthouden zich van elke aanprijzing van dit werk. Zij verzoeken alleen aan allen die in het onderwijs der Natuurkunde eenig belang stellen, of voor zich zelven over die wetenschap een boek verlangen dat hen den weg wijst van nagenoeg zonder kosten eene menigte proeven te nemen, dit Boek van hunnen Boekverkooper ter inzage te vragen.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 27 October.

Tarwe: ging heden tot 50 cts lager traag van de hand; goede en puike Nieuwe *f* 12.75 à *f* 14.—; mindere *f* 10.50 à *f* 12.50. Rogge, 30 cts lager *f* 7.75 à *f* 8.90. Gerst: 30 cts lager, Winter *f* 6.20 à *f* 7.50; dito Zomer *f* 5.90 à *f* 6.70.

Te Amsterdam was de Poolsche Tarwe, witte en bonte *f* 15.20 tot *f* 16.60. Pruissische Rogge *f* 8.20.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 27 October.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$61\frac{5}{8}$	$61\frac{5}{8}$	$61\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	„ 3	„	$73\frac{3}{8}$	$73\frac{11}{16}$	$73\frac{5}{8}$
Dito dito	„ 4	„	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{13}{16}$	$92\frac{3}{4}$
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$	„	$88\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$	„	129	—	—
O. I. Leening	„ 4	„	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3	„	—	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5	„	$102\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	„ 5	„	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$
Certif. bij dito 1831 en 1833	„ 5	„	$91\frac{3}{8}$	92	—
Dito 1840	„ 4	„	83	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4	„	—	—	—
Dito dito Nieuwe	„ 4	„	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6	„	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6	„	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{1}{2}$
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	153	—	—
Dito Obligatiën	„ 4	„	—	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	„ $1\frac{1}{4}$	„	$23\frac{5}{16}$	$23\frac{7}{16}$	$23\frac{7}{16}$
Dito Obligatiën	„ 3	„	$41\frac{5}{8}$	$41\frac{7}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3	„	$37\frac{1}{2}$	$37\frac{7}{16}$	$37\frac{1}{2}$
Bewijzen Coupons			$5\frac{1}{2}$	$5\frac{3}{4}$	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	„ 5	„	—	—	—
Dito	„ 4	„	—	—	—
Dito Metall.	„ 5	„	$72\frac{3}{16}$	$72\frac{1}{8}$	$72\frac{1}{16}$
Dito Nieuwe	„ 5	„	82	$82\frac{1}{8}$	82
Dito 1847	„ $2\frac{1}{2}$	„	$37\frac{1}{2}$	$37\frac{11}{16}$	—
BELGIE,	„ $2\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$	„	$51\frac{11}{16}$	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 à	„ 5	„	93	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3	„	$43\frac{1}{16}$	$43\frac{1}{8}$	$43\frac{1}{16}$
SARDINIE,	„ 5	„	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	„ $4\frac{1}{2}$	„	$32\frac{3}{4}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	„ $2\frac{1}{2}$	„	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{1}{8}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	„ 3	„	$20\frac{1}{16}$	$20\frac{1}{8}$	—
N. AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie $5\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 5.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.